

JIRÁSKŮV HRONOV

Včera v dopoledních hodinách byl na MěstNV v Hronově přijat soubor z Bulharské lidové republiky, Dělnické divadlo satiry z Burgasu, jehož členové jsou v Hronově už od 7. srpna. Členové souboru si s představiteli MěstNV pohovořili o životě a práci v obou městech. Kolektiv z Burgasu přijíždí na přehlídku do Hronova u příležitosti 10. výročí svého trvání. Srdečný rozhovor postihl mnoho oboustranně zajímavých témat a stal se důstojným předobrazem zítřejšího vystoupení souboru v Jiráskově divadle.

- r -

JIRÁSKOVO DIVADLO

Už mnoho bylo napsáno a řečeno o divadelní budově, která nese jméno Aloise Jirásky. A každá z těchto vět je těsně spojena s amatérským divadelním hnutím, jehož přehlídky se tu uskutečňují od roku 1931. Hronov je pojmem, neoddelitelným od nejvýznamnějších období zrání a rozvoje amatérského divadla, každý ze souborů, které pracují v celé naší republice považuje za jeden ze svých nejvyšších cílů na této divadelní přehlídce účinkovat.

Ne nadarmo tu stovky lidí prožívají celý letní týden, věnovaný úsilovné práci a snaze postihnout náznaky nového v každém představení, vzít si z těchto konfrontací myšlenek a přístupů některou zkušenost nebo celý souhrn zkušeností, přičemž (Pokračování na str. 3)

Mesačník JAVISKO, venovaný otázkám amatérského divadelnictva vo všetkých jeho prejavoch (malé javiskové formy, bábkové divadlo, detské divadlo, umelecký prednes, ochotnícke divadlo), oslavil v tomto roku desať rokov svojej existencie. Pravda, história tlače, ktorá sa venuje na Slovensku ochotníckemu divadelníctvu je oveľa dlhšia. Už v roku 1925 začal v Martine vychádzať Slo-

JUBILUJÚCE JAVISKO

venský ochotník. Išlo však o časopis poznamenaný všetkými začiatocnými nedostatkami, najmä však nedostatkom skúseností. Tradičiu systematického mapovania ochotníckej činnosti, ale aj pravidelného radcu a pomocníka slovenských ochotníkov založil pred päťdesiatimi rokmi časopis Naše divadlo. To už prichádzame do styku so seriálnym periodikom, ktoré zohralo pri formovaní slovenského divadelného ochotníctva významnú úlohu. Časopis Javisko sa hlási k tradícii založenej a praktizovanej Naším divadlom. V súčasnosti, pod vedením šéfredaktora dr. Vladimíra Štefka, je časopis Javisko účinným pomocníkom, informátorom i radcom slovenských ochotníckych divadelníkov. Niekoľko zaujímavých stálych rubrik, neustála ambícia časopisu prinášať nové pohľady na minulosť slovenského divadelníctva, snaha zmapovať a analyzovať všetko nové, zaujímavé a podnetné v slovenskom ochotníctve i rad zaujímavých inštruktážnych a metodických materiálov zvyšujú jeho odbornú i novinársku hodnotu. Do ďalších rokov želáme jubilujúcemu Javisku veľa fantázie, invencie i zdravej ctižiadosti stať sa naozaj platným pomocníkom všetkých, ktorí chcú robiť kvalitné socialistické divadlo. - p -

8 '78

Dnes se nám představí poslední československý soubor. Bude jím divadelní soubor Klubu pracovníků ROH Sklářny Karolinka s inscenací Klicpe-
ra Hadriána z Římsů v úpravě našeho významného avantgardního režiséra Jindřicha Honzla, z níž je i tato fotografie

Z dnešného predstavení Klicperovy hry Hadrián z Rímsů

Ve střeďečnīm klubu č. 3 pod vedením K. Dittlera a dr. V. Štefka probíhala diskuse o Ibsenově hře Peer Gynt, nastudované divadelním souborem z Ústí nad Labem. Všichni diskutující byli bez rozdílu úterním představením nadšení a oceňovali především krásnou jevištní mluvu. Později však přece jen narazili na jeden problematický moment — na podobu scény. Aby dr. Štefko při-

Diskusní kluby

nutil diváky skutečně analyticky se nad představením zamyslet, položil otázku, zda by nebylo možné v takto pojaté scéně Peer Gynta hrát ještě nějaký jiný divadelní text. Po delší úvaze diváci museli uznat, že v této scéně by bylo skutečně možné hrát cokoli; šlo totiž o náznakovou scénu, typickou pro divadlo 20. let, jejíž universalismus nic konkrétního nevypovídá. Tím ovšem nebyl problém představení vyčerpán. K. Dittler připomněl, že v ochotnickém divadle nemůžeme hledat vždy revoluční činy a výboje, je nutné především oceňovat jeho tvořivou sílu.

Po delší diskusi členové poroty a diváci došli společně k závěru, že v současné době existuje více divadelních poetik. Představení ústeckého souboru bylo na vysoké úrovni a v rámci tradičního typu divadla dosáhlo vrcholu. Je ke cti ústeckého souboru, že inscenace Peer Gynta je v současné době jedna z nejlepších.

- g -

IZIDOR ŠTOK: BOŽSKÁ KOMÉDIA

Ústřední porota hodnotí

Súbor OOS z Trenčína po sérii inscenácií pôvodných slovenských hier s naliehavou spoločenskou problematikou siahol po parodisticko-satirickej komédii I. Štoka Božská komédia, ktorá vznikla z podnetu kresleného seriálu J. Effela Stvorenie sveta. Ide v prípade dramatickej predlohy o prípad, keď sa biblická látka nespracúva ako filozoficky určený obraz sveta, ale ako marginálne úsmevno-satirického charakteru. Režisér B. Michalsky si túto skutočnosť uvedomil a pripravil inscenáciu, ktorá sa celkom otvorene hlási k typu rekreatívneho divadla. Zdrojom jeho štýlovej a koncepčno-ideovej tvorby boli predovšetkým postupy estrády a revue. Cieľom pripraviť divákovi úsmevný večer, bez väčších ideových ambícií. Do značnej miery sa mu to podarilo, pretože inscenácia zaujala zmyslom pre vtip, gag, pointu, pohyb i vokálny prejav (najmä Eva). Aj keď vtip to bol nerovnakej kvality, občas siahajúci do nižších priečinkov humoristickej produkcie. Sympatické bolo zapojenie množstva mladých ľudí do inscenácie (Cherubíni, Serafíni), živej hudby (ktorá však viditeľne prehnala decibely) a predovšetkým spontánny, prirodzený herecký prejav ensambli. Škoda, že s konštruktivizmom koketujúca scéna zostala nevyužitá a zbytočne statizovala prestavenie.

Treba pripomenúť, že aj tento — nazvali sme to už — rekreatívny typ divadla má svoje opodstatnenie. Ide len o to, aby v danom žánri bolo všetko precíznejšie, technicky dokonalejšie a aby sa vtip — najmä ex tempore (predovšetkým vo vzťahu k textu a príbehu, ktorý predsa len dáva akú takú šancu na náročnejšiu režijnú koncepciu) starostlivejšie uvažil.

Vrcholnou prehliadkou najúspešnejších inscenácií slovenských amatérskych divadelníkov v sezóne býva už po viac rokov Scénická žatva, ktorá sa uskutočňuje v Martine. Tohto roku to bude v dňoch 23.—28. októbra. Osvetový ústav ako jeden z hlavných organizátorov

POZVÁNKA na Scénickú žatvu 1978

Scénickej žatvy pozýva na prehliadku najlepšie ochotnícke divadelné a bábkárske súbory, súbory malých javiskových foriem a recitátorov — všetko víťazov celoslovenských prehliadok, vyhlásených ministerstvom SSR kultúry a školstva, spoločenskými organizáciami a umeleckými zväzmi.

Tohtoročná Scénická žatva uskutočňuje sa aj v znamení 25. výročia Medzinárodnej organizácie ochotníckeho divadla AITA/IATA. Toto jubileum stane sa príležitosťou na priame inscenačné konfrontácie súborov z viacerých krajín a stane sa tiež pre pozvaných zahraničných hostí a pozorovateľov dobrou príležitosťou presvedčiť sa o súčasnom stave slovenského scénického umenia. Je len prirodzené, že na Scénickej žatve v Martine vytvorí sa aj priestor pre prezentáciu najlepších českých amatérskych súborov. Účastníkmi Scénickej žatvy, tak ako v uplynulých rokoch, budú aj víťazné súbory z prehliadok našich maďarských a ukrajinských spoluobčanov.

A na záver aspoň názvy niektorých súborov a inscenácií, ktoré sa na tohtoročnej Scénickej žatve v Martine predstavia: Z divadlo zo Zelenča s inscenáciou Shakespeareovej komédie Koniec všetko napraví, Divadelný súbor MATICA z Popradu-Matejoviec s Bréalovými Husármi, Divadelné štúdio pri DK ROH VSŽ Košice s Vasilievovým Pokojným úsvitom, Detský divadelný súbor pri ZŠ Košice s hrou Pražmářiho a Drangovej Od A do Zet, súbor pantomímy POMIMO z Bratislavy s mímohrou O. Panovovej Blues o samote, Bábkársky súbor BUBLINKA s hrou M. Nesvadbu Cupity, Bábkársky súbor pri LŠU Žerotín-Olomouc a ďalšie súbory, ako aj recitátori. Zo zahraničných súborov je zatiaľ potvrdená účasť amatérského súboru z NDR. O reprezentantovi ČSR rozhodne aj podľa výsledkov tohtoročnej hrónovskej prehliadky ÚKVČ Praha.

Organizátori Scénickej žatvy '78 pozývajú touto cestou všetkých účastníkov 48. JH v októbri t. r. do Martina!

- p -

Jsou tři: víra, naděje a láska. Největší z nich je láska. Podle lásky k tradici Jiráskových Hronovů poznáte věrné návštěvníky města s erbem divadla.

Víra? Možná někteří déle než já se svou jedenadvaceti-letou hronovskou dospělostí věří, že se ochotnická rodina v hlavním městě svého hnutí dočká nové administrativní budovy, hotelu s klubovny a třeba i stálé, živé a každoročně doplňované výstavy našeho a-

Vyznání lásky...

matérského divadla, že se najdou peníze i energie k dobudování technického zázemí Jiráskova divadla.

Naděje? Doufáme, že v budoucnu (a hlavně v ročníku jubilejním nebudou muset starostliví pracovníci ZK MAJ rozepisovat telegramy s textem: nejezděte, nemáme. Že se najde řešení, jak umožnit všem zájemcům zhlédnout alespoň některá představení. Ze si všichni nezapomeneme stále uvědomovat, jak velký smysl festivalová představení mají, jak daleko ovlivňují život a práci stovek, možná tisíců našich souborů.

A odůvodňovat lásku? Všichni zamilovaní vědí, jak je to těžké — a nesmyslné. Copak my můžeme za to, že milujeme dobré divadlo, dělané lidmi s nadšenými srdci, kteří místo pasivního přijímání přinášejí svůj osobní vklad do kultury naší současnosti, aby zušlechtili svá srdce a zkulturnili život ve své obci či městě. Protože divadlo působí dovnitř i ven: na ty na jevišti, ale i na ty v hledišti.

Každoroční srpnová setkání s přáteli, kteří se se mnou trápí i radují z každého představení v Jiráskově divadle, kteří se v diskusních klubech i scénografické škole přou už ne o smysly ochotnického divadla jako dříve (mimochodem: v tomto ohledu díky za nový Divadelní zákon!), ale o cesty a formy jeho dalšího rozvoje.

A tak — se stovkami těch, kteří jsou u toho a mnoha tisíci těch, kteří by na Jiráskově Hronově chtěli být — víme: kdyby tohoto svátku československého ochotnického divadla nebylo, museli bychom si ho vytvořit. Protože každá láska potřebuje své vyznání i naplnění.

Václav Müller
zasl. prac. kultury, Brno

■ Patronátní večery, které se každodenně uskutečňují v Učňovské škole Svazu družstevních družstev patronátní večery, vyznačující se vynikající úrovní obsluhy, znamenitou, srdečnou atmosférou, kterou tam vnáší malý orchestr i bezprostřednost členů divadelních souborů.

JIRÁSKOVO DIVADLO

(Pokračování ze str. 1)

Jímat všechno, co může dát růst, násobeno další vytrvalou prací. Krásná atmosféra hledišti Jiráskova divadla, jak ji každoročně znovu a znovu prožívají divadelní soubory i diváci, je tak působivá nejen proto, že se tu divadlo setkává s vyzrálým a poučeným publikem, ale stává se takovou díky nesmírnému úsilí všech, kteří se právě do hlediště a často i na scénu divadla v Hronově neustále vrací.

A přece — základní kámen, na němž vyrostla stavba Jiráskova divadla — byl položen už před celým padesátiletím, před čtyřicetiosmi léty se zrodila tradice Jiráskových Hronovů, a jsou i letos na přehlídce divadelníci, živě pamatující první ročník. Byli to oni, kdo už tenkrát, před deseti lety, pomáhali pokrokovým, revolučním myšlenkám otevřít dveře do všech amatérských kolektivů, kdo usiloval a zápasil o charakter každého z ročníků Jiráskova Hronova.

Stejně jako budova Jiráskova divadla, může počítat na padesát let i Jiráskův Hronov, který prošel velkým vnitřně diferencovaným vývojem až k takovému pojetí amatérské divadelní tradice, jak ji naznačovaly koncepce velikých osobností naší kultury, divadelního hnutí samotného i tvůrci nových postojů k zájmovým aktivitám a chápání jejich nezbytnosti. Právě proto, že na Jiráskových Hronovech, který získal jméno školy amatérského divadelnictví, šlo vždy o něco nového — o posun k vyšší kvalitě práce, ale také o hledání a sledování cest jež k ní vedou — našli zakladatelé tradice mnoho dalších, mladých sil napomáhajících ji rozvíjet a naplňovat až do dneška. A do dneška také žije původní myšlenka, která vedla k položení základního kamene k Jiráskovu divadlu v předstávách všech generací divadelníků, včetně té nejmladší — všestranně rozvíjet možnosti a prostředky k vyjádření společensky závažných myšlenek. Jejich úsilím je naplňován odkaz revolučních Hronovů, spojený se jménem Zdeňka Nejedlého a mnoha dalších, často i bezejmenných tvůrců těchto přehlídek. Za jejich prací i tvůrčími postoji těch, kteří sem přijíždějí dnes, je nutné hledat a nacházet obecný význam amatérské divadelní přehlídky, která každoročně představuje jedno z vyvrcholení aktivity a dlouhodobé práce celých kolektivů.

Je jistě více divadelních budov, které mají svou historickou hodnotu a veliký význam pro divadelní umění, ale najdeme jenom jednu, do níž se téměř padesát let přichází představit amatérské divadelnictví — budovu, která díky amatérskému divadlu a pro ně vznikla.

- r -

Zítřka bude ukončen 48. ročník Jiráskova Hronova, letos naposled uslyšíme z jeviště promlouvat postavy, které se zapíší do paměti v souvislosti s celostátní přehlídkou amatérských divadelních souborů. Byla stejně zajímavá jako ty předcházející jak v inscenacích, tak

NEVŠEDNÍ TÝDEN

bohatstvím rozhovorů v diskusních klubech a zcela samozřejmě přinesla i své problémy, které mají blízko už k příští přehlídce a zejména pak k té další, jubilejní. Předseda Přípravného výboru 48. Jiráskova Hronova, ředitel Krajského kulturního střediska v Hradci Králové soudruh V. Vavroušek k těmto otázkám poznamenává: „Jiráskův Hronov je významná kulturně politická událost, jak o tom svědčí nevšední zájem představitelů stranických a státních orgánů, ústředních, krajských i okresních — samozřejmě také všech návštěvníků Jiráskova Hronova, amatérských divadelníků. Jejich práce je tu bilancována a projevuje se v každém přehlídkovém dni velmi poučnými a jak je vidět také neobyčejně náročnými stanovisky, která jsou vyslovována v souvislosti s každým představením. Pro nás je velmi cenné, můžeme-li s plnou odpovědností říci, že míra nároků na amatérské divadlo a jeho působnost velmi vzrostla v porovnání s minulostí a nesmíme si vážme toho co do atmosféry přehlídky vnáší sami divadelníci — v jejich přínosech je totiž obsažen pravý význam pojmu náročnost a s ním souvisí i další pojem — kritičnost. Znamená to, že amatérské divadelnictví je dnes organismem hluboce diferencovaným, co do chápání podstat své tradice, ale i co do názorů na její pokračování, či spíše směr do něhož by měly být soustředěny všechny síly. V této souvislosti je závažný jeden moment — každoročně se vracíme do Jiráskova Hronova, jen za poslední léta jsme tu viděli desítky pozoruhodných inscenací neméně pozoruhodných divadelních her. Ale dramatické dílo Aloise Jirásky je právě na těchto festivalech zastoupeno velmi málo. Proto bychom měli ve vazbě na předstávách o příštím ročníku i o jubilejním 50. Jiráskově Hronově zvážít, nakolik můžeme konkretizovat náš vztah k Jiráskovu dílu konkrétní prací v souborech.

Samozřejmě je třeba vytvořit také souhrn organizačních podmínek pro přípravu příštích Hronovů, vycházet přitom z dobrých zkušeností všech kolektivů, které je vytvářejí a prakticky uskutečňují. Letošní přehlídkový týden byl úspěšný a není mírou hodnoty jenom úsilí, věnované přípravě a prů-

(Pokračování na str. 4)

KALEIDOSKOP JH

■ Oddíl kopané TJ Tepna-ČKD Hronov pořádá na svém stadionu v Hronově v pátek 11. srpna 1978 taneční zábavu na přírodním parketu. Začátek je ve 20 hodin, hraje skupina Capitol. Pořadatelé srdečně zvou všechny návštěvníky Jiráskova Hronova i ostatní zájemce o dobrou zábavu.

■ Kvapem se blíží závěr letošní přehlídky amatérských divadelních souborů — je třeba připomenout, že ji organizovali mnozí obětaví lidé, pracovníci ZK MAJ Hronov, členové PV 48. Jiráskova Hronova, ale také obětaví zaměstnanci hronovské tiskárny, strojní sazeči, i ti ostatní, jejichž rukama musely tiskoviny JH projít, aby se dostaly k dětem — kamelotům — a potom ke čtenářům. Patří jim všem poděkování za dobrou práci, vykonávanou bez ohledu na volný čas.

■ Když do malého města na jednu přijede více než tisíc lidí, je to jistě znát. Avšak tito lidé chtějí být ubytováni a zejména pak chtějí chodit do divadla. Pro pracovníky zajišťující ubytování, stravování a distribuci vstupenek je to obrovský úkol, který jim návštěvníci příliš neusnadňují. Součástí tiskovin pro potřeby JH jsou přihlášky vstupenek, noclehů — často se vracejí nepřesně vyplněny, bez nezbytných dat — to všechno, třebas jde z hlediska návštěvníků o drobnosti, má vliv.

■ Včerejší volný den probíhal ve znamení vytrvalého deště, který ustal, až na krátké přestávky až odpoledne, ale přesto byli výletníci spokojeni. Mnozí se rozhodli využít volna k návštěvě sousedního Polska, jiní se zase rozjeli na výlet s KPHJ a někteří zůstali v Hronově, šli se už s rytmem jeho života...

■ **Odpolední koncert ve Stovce.** — K mimodivadelnímu programům letošního JH se ve čtvrtek připojil sice neohlášený, ale o to vítanější a spontánnější koncert pražské skupiny Prospektoři, jejíž členové každoročně festival navštěvují a jsou proslulí zejména svými večerními a nočními vystoupeními na Pražsku. Tentokrát pro jednu změnil lokalitu. Do rozepívané, přecpané a rozkolébané Stovky se překvapivě vešla i basa, do jejichž strun hrál občas jako host i známý výtvarník Vašek Keller. Spontaneita, s níž byl koncert provozován i přijímán byla velkolepá — přetrvala každé počasí: déšť, bouřku i sluneční svit. - g -

Neúnavný Láďa Lhota

Jeden z mnohých, jejichž obětavost vnáší do atmosféry Jiráskových Hronovů už po léta, ty nejkrásnější pocity — Láďa Lhota. Je ho vidět všude, cho-

V. K. Klicpera: Hadrián z Římsů

DNES a ZÍTRA

DNES

- 8.00 hod. Přípravný výbor — Klub JD
- 9.00 hod. Diskusní kluby — ZDŠ
- 9.00 hod. Klub pro zahraniční delegáty — ZDŠ
- 16.30 hod. Jiráskovo divadlo
V. K. Klicpera:
HADRIÁN Z ŘÍMSŮ
DS Klubu pracujících Karolinka
okres Vsetín
- 18.30 hod. Jiráskovo divadlo
Uvítání Divadelního souboru z PLR
Patronát: Hosp. vedení a ZV ROH
Okresní správy spojů v Náchodě
- 19.30 hod. Jiráskovo divadlo
V. K. Klicpera:
HADRIÁN Z ŘÍMSŮ
DS Klubu pracujících Karolinka
okres Vsetín
- 20.00 hod. Filmové představení
Radúz a Mahulena
Jiráskovy sady - pódium
- 21.00 hod. Společenský večer — ZK Slávie
- 22.00 hod. Beseda se souborem
OU ČSSD - jídelna
- 22.00 Zasedání poroty — OU ČSSD

ZÍTRA

- 8.00 hod. Přípravný výbor — Klub JD
- 9.00 hod. Společné závěrečné hodnocení
diskusních klubů — ZK Slávie
- 10.00 hod. Rozloučení se zahraničními delegáty
MěstNV
- 15.30 hod. Setkání s ofic. hosty 48. JH
- 16.30 hod. Divadelní představení souboru z PLR
Jiráskovo divadlo
- 19.00 hod. Zakončení 48. JH — Jiráskovo divadlo
- 21.00 hod. Rozloučení s ofic. hosty 48 JH
Jiráskovo divadlo — malý sál
- 22.00 hod. Beseda se souborem a rozloučení
OU ČSSD - jídelna

dívá na zkoušky souborů, důvěrně se zná s většinou návštěvníků a není snad maličkostí, která by unikla jeho pozornosti. Jak rádi ho vítají členové divadelních souborů na patronátních večerech po představení, tak rádi s ním hovoří o společném tématu snad v každé chvíli dne. A skutečně to vypadá, jako by Láďa Lhota nevěděl, co je to únava jak v první den přehlídky, tak v den poslední.

NEVŠEDNÍ TÝDEN

(Pokračování ze str. 3)
běhu 48. Jiráskova Hronova, ale především snaha všech směřující k obohacení amatérského divadelnictví, snaha úporná a poctivá, věrná jeho tradici. Takové zdroje se tu letos objevily a zaznamenaly je také diskusní kluby, jednání poroty a konec konců se promítly také do každodenních úkolů Přípravného výboru. Prožili jsme zde týden skutečně nevšední a především naplněný prací — to nakonec oceňují členové ústřední poroty, kteří vedli diskusní kluby, ale i jejich posluchači — ti zase měli jedinečnou příležitost kritických konfrontací a také posluchači Klubu mladých divadelníků, představující díky svému zájmu nejlnu perspektivu amatérského divadla.“

JIRÁSKOV HRONOV, zpravodaj Celostátní přehlídky amatérských divadelních souborů — číslo 8. 1978. — Redakce: M. Marek, M. Polák, A. Gasparičová. — Vydává Přípravný výbor 48. Jiráskova Hronova — Vytiskly Východočeské tiskárny, provoz 13, Hronov. — 11. srpna 1978. Cena 1,- Kčs. Povoleno VČKNV č. 183/kult./78/a.